

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

TENIM al ministre d' Hisenda més content que un nen quan estrena unes sabates. Figúrinse vosté que l' home venia feya días treballant com un desesperat buscant la fórmula

la pera fer baixar els cambis, quan de prompte ¡plaf! comensan ells mateixos à baixar espontànement.

—¿Qué tal?—ha exclamat en Rodríguez al veure el fenòmeno:—¡Mireu si me 'n tenen de por els cambis à mí, que no més al saber que 'm preparo per atacarlos ja s' arronsan.

En una paraula: que'l candorós ministre ha quedat plenament convenst de que l' actual baixa dels

francls se deu pura y exclusivament als seus treballs preliminars.

Lo mateix que aquells reverendos que de bona fe s' creuen que si plou, després d'un quant temps de sequedad, es perque ells han tret el Sant Cristo gros...

Recordis de la faula castellana, senyor ministre; d' aquella faula que acaba ab aquests quatre versos:

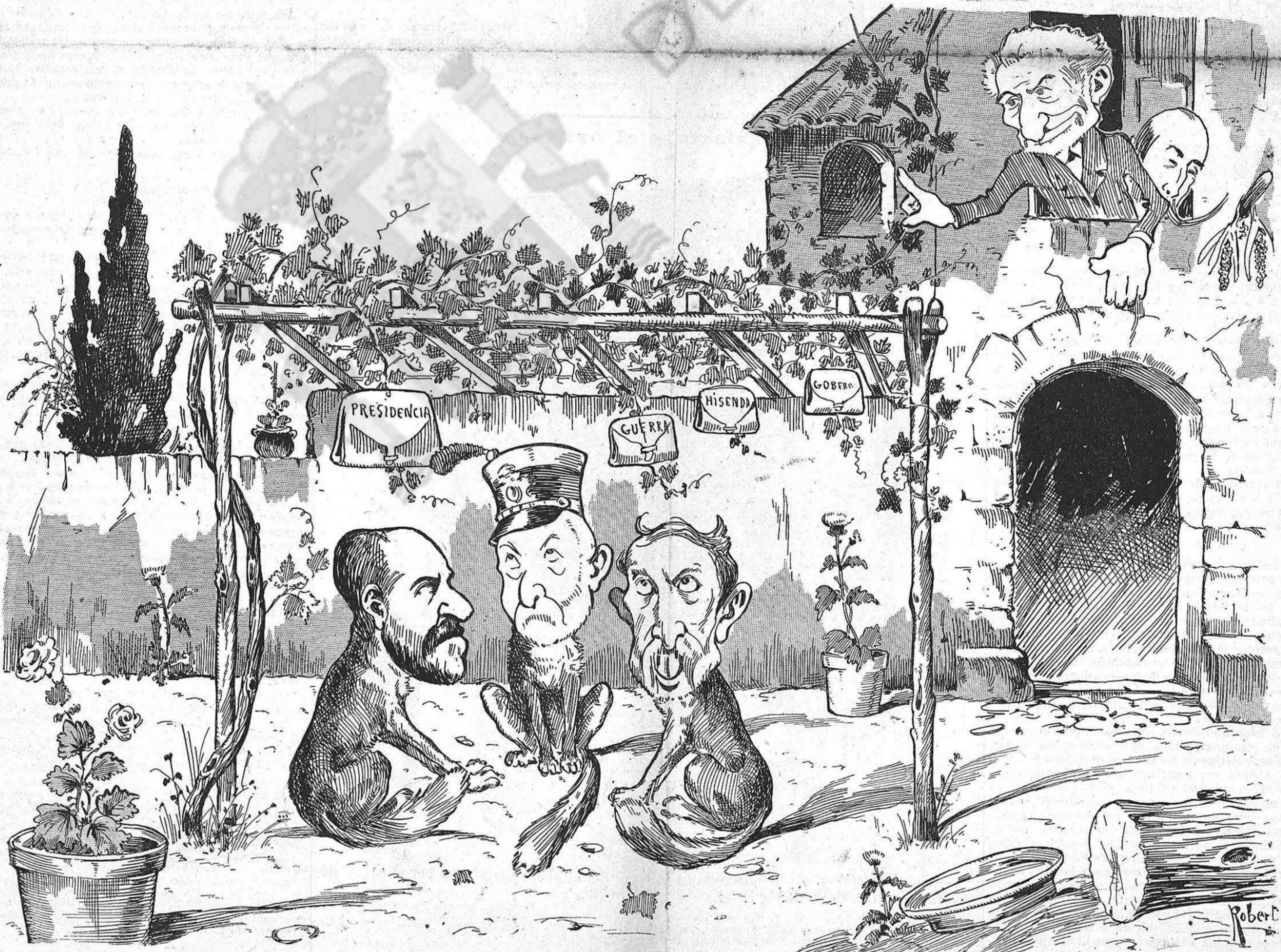
«Sin reglas de arte,

Rodríguez hay que á veces aciertan por casualidad.»

També vosté ha bufat la flauta y per casualitat l' ha fet sonar; pero deixi que 'ls francls que ara, perque sí, han baixat, tornin à pujar per la mateixa causa... Ja veurá las seves victorias quin clog prenen!

El problema dels cambis, senyor ministre, no 's

La concentració Tetuan-Romero-Lopez Dominguez

SAGASTA:—Guineus, no us molesteu. ¡Son verdades!

resol per medi de conferències, sindicats, combinacions y xeringas.

La seva elevació va aparellada ab las averías de la nostra hisenda.

Tot lo que no sigui *disminuir els gastos, moralizar l' administració y cambiar radicalment de procediments* es perdre el temps y entretenir la malaltia.

Trusts, convenis ab el Banc, concessions á las companyias de ferrocarrils... Això no son remeys de metge.

No son més que potingas de curandero.

O de Rodríguez.

**

Un altre que també s' contenta ab ben poca cosa: en Romero Robledo.

Desde que donya María Cristina li va regalar aquelles fotografías que va portar de no sè ahont, està don Paco que no toca de peus á terra.

Fundat en síntomas y senyals que ni al més poderós microscopi poden apreciar-se, viu ara l' bon senyor en la creença de que prompte ha de ser poder.

—Y's comprehèn—diu que diu ell, ab accent de perfecta convicció:—las institucions necessitan gent nova.—

No li contestaré allò de: ¡Quina barra!... porque ja s' ha repetit molt; pero s' ha de convenir en que frescura com la d' aquest ito no n' hi ha un'altra.

[En Romero Robledo, gent nova!] El polítich més gastat, més atrofiat, més rebregat que s' ha vist á la terra...

Una de les coses que sembla que més l' ha satisfet es la despedida que al dirigir-se á Madrid li han fet á San Sebastián. Nada menos que per veurel van anar á l' estació dos ó tres centas persones.

No s' entussiassim per xó, don Paco.

[Dos ó tres centas persones!..]

Per veure l' Carnestoltes n' hi van molta más.

**

En Weyler no para. No diu res, ni fa res; pero viu en moviment continuo.

Ara las ha pegades per entrar y sortir de Madrid dues ó tres vegadas cada dia.

«El general Weyler ha salido para Villalobos.»

«El general Weyler ha regresado de Villalobos.»

«El ministro de la Guerra ha vuelto á Villalobos.»

«El ministro de la Guerra ha...»

¿Qué significa tot aquest anar y venir?

Jo, francament, si fos dels burots de la vila del Os el vigilaría á n' aquest mestre.

Per mí s' dedica á passar matute.

PIF-PAF

L' ÚLTIMA AVENTURA

EONS tots els indicis s' està preparament á Europa una bugada internacional, y sembla qu' Espanya, per acort ab las potencias interessadas, es el safreig designat ahont ha de haverhi l's grans cops de pi cador.

Tothom tem rentar la roba bruta á casa seva per las fatales conseqüencies que l's hi podrían resultar, y axis han fixat els ulls en el recò d' Europa ab vistes al Africa que ocupém els espanyols, pera ventilarhi las seves diferencies.

En aquest concepte no pot ser menos l' Espanya del segle XX, de lo que fou l' Espanya á principis del XIX, á principis del XVIII, y durant molta part del XVII y l' XVI, el camp de batalla de tota l' Europa.

Quan ja abatuts y extenuats no poguerem lluytar per compte propi, havent sufert la trista sort del inmortal caballer manxego, *desfecedor de entuertos*, buscarem las aliansas dels pobles rivals, y uns cops contra França y altres á favor de França, y unas vegadas á favor de Inglaterra y altres contra Inglaterra, á cada bugada l's tocá perdre alguna cosa més que un llençol; molts cops tota una mudada, quedantnos sense camisa y l' cos cubert de xiribuchs y nafras.

Serà aquest el nostre destí històrich, quan ni després de tants exemples ens hem sapigut curar, y ns preparém, segons tots els indicis, á tornar á las andades.

**

Els indicis son vehements.

Ara precisament quan ja casi no tenim res pera perdre, no falta qui ha observat qu' Espanya hauria pogut salvar tot el seu imperi colonial, si hagués estat aliada en un ó altre dels grups de las grans potencies. Las nacions amigas—diuen—s' haurian posat resoltament al costat nostre, no permetent de cap manera que se ns desmembrés. Las rivals, davant de la inminència de un conflicte, s' haurian arrossat. Y l' Estats Units haurien acabat per comprender que á últims del segle XIX, no es lícit l' exercici de la pirateria.

Pero l's polítichs de la restauració prou feyna tenian en endrapar, y no s' hi fixaven en las ventajas ó desvantatges de las aliansas ofensivas y defensives. Aislatxs ens mantingueren sempre; sols ens trobarem davant del conflicte, y las potencies, las unes mostrantnos una benevolència estèril, las altres una hostilitat manifesta, l's abandonaren á la nostra sort, que sigue per cert ben infasta.

Sens més que obrir la gola, l' tauró yankee s' dràga de una bocada las Antillas y las Filipinas.

Donchs bé: ara que l' entrar en relacions ab las potencies no es de molt tan imperiós, porque lo percut percut està, ara es quan els polítichs de la restauració veuen la necessitat de que l' ns aliém ab algú. Es lo mateix que un infels que tingües una llaga maligna á la cama, y que hi comparegues-

sin ab l' ungüent, quan ja tingües la cama amputada.

«De que li servirà l' remey, arribant tan tart?»

**

L' ungüent de us extern, no podent aplicarse al membre amputat, ens el farán menjat, encara que reventém, puig té sustancies venenosas y de gran perill.

Ab això s' patentisa l' acer dels governants de la restauració, que sempre arriban tart á tot arréu, mens al menjador.

—Ens hem de aliar!—diuen ara.

Y si l's preguntéu la causa, l' perqué de aquesta aliança intempestiva, vos senyalan ab el dit las Balears y las Canàries, com drags preses á disposició del primer que vulgu clavarhi l' ungla.

Verdaderament no tenint, com no tenim marina que pugui vetllar per elles, ni casi exèrcit degudament organitzat, pera quan arribi l' cas defensarlas, ni recursos destinats á acumular els elements més indispensables pera sostener una llarga resistència, sembla que la necessitat d' aliança s' imposa, sobre tot si s' deixem guiar per la esperança optimista de que hi haurà qui s' presti á fer pera Espanya, lo qu' Espanya no ha sapigut fer mai per si mateixa.

Pero falta saber una cosa: y es lo que l's costarà la guarda y defensa de aquells territoris espanyols, que l's podrà valer tant ó més que l's territoris mateixos. Cassos s' han donat y molt repetits de que l's guardians desinteressats d' un objecte de valor acaben per ferse l' amos. Per evitar que els lladres ho atrapin, se'n apoderan els que l' vetllan, cumplint l' adagio aquell que diu: «Quan la carn ha de ser del llop, ella mateixa se n' hi va.» Y en aquest cas si que s' pot dir ben que s' ha fet un negoci rodó.

**

Aliar-se, aviat está dit.

La qüestió está en saber ab qui l's hem d' aliar, á ffi de que no n' surtin errats de comptes.

Perque això es qüestió de sort, com el jugar á blancs y negres: tot consisteix en endavinarlo.

Italia, per exemple, es un modelo de jugadors sortos. Totas las aliansas que ha contret li han sigut propicias. Molts cops—com per exemple en la guerra entre Prusia y Austria—fins perdet totas las batallas, ha recullit els fruits de la victòria.

En canvi per Espanya, no ha cessat may la rataxa de negras: jugar y perdre ha sigut sempre la mateixa cosa.

Avuy se troba solicitada per la aliança franco-rusa, y sembla que l's governants de la restauració, lo mateix els de la pandilla de n' Sagasta que l's de la confraria de n' Silvela, s' inclinan á deixars'hi caure. Las mateixas institucions la veuenen ab bons ulls, com ho demostra la conferència se creta que la ex-reina regent, al passar per París, va celebrar ab Mr. Loubet. Es de creure que aquella senyora, per lo molt que deu interessarli, lo primer que haurà procurat serà assegurar el trón del seu fill, y de aquí que no reparés en entrar ab tractes ab el president de una República, fins sent aquesta República cada dia més anti-clerical. Pero per lo mateix, que obheint á la llei de las conveniencies, la República francesa està aliada ab un imperi autocràtic, com es el moscovitz, sense ficar-se en las qüestions interiors de Russia, de la mateixa manera

podrà entrar en intel·ligencies ab una monarquia teocràtica y oligàrquica com l' espanyola, respectant la seva manera de viure ó de morir-se. La diplomacia no te entranyas, ni coneix la lògica. Lo que importa principalment es que si d' Espanya no ha de quedarne més que un terrós, basti aquest terrós pera sostener els quatre petjcs del trono borbònic.

Y ja veurán, com al cap-de-vall, ho perdré tot, menys el símbol august de nostras vellas institucions.

**

Perque á la sola notícia de las intel·ligencies d' Espanya ab Fransa y Russia, Inglaterra, que no es-sera sino una ocasió de intervenir ab las nostras coses, ha comensat á ensenyantar las dents. A la actitud hostil de la diplomacia inglesa obheix el viatje precipitat del nostre embaxador á Londres, el duc de Mandas, que ha arribat á Madrid portant malas notícies. Encara que aquestes notícies no se saben pel cert, no falta qui las ha llegidas en la cara amohnada de n' Sagasta.

Inglaterra no ho vol que fem l' home. Ab un peu á Gibraltar y un altre á Portugal; tenint com té sondejats, medite y explorats nostres millors ports y dispositos com disposa de una forsa naval, la més poderosa del mon, no li cal més qu' estornudar perfern arrossà l' llombriga.

Ab ella no podem anarhi, perque es de aquelles nacions dotades del instint de la rapacitat, ab las quals es perillós tenirhi tractes. Es el tigre que per presservar al anyell dels atacs del llop, se'l fica dient de la panxa. Pero si no podem anar ab Inglaterra, tampoc podém anar en contra. Embolicats nosaltres ab els seus enemicxs, quan arribaría l' hora de fer la pan, hagués signat el que s' volgés el resultat de la guerra, á expensas nostras se saldría l' negoci, y tots hi sortiríen guanyant.

**

De manera qu' Espanya s' troba en un carreró sense sortida.

Y lo pitjar de tot es qu' en una situació tan atzarda, tingui per únichs guifes, als homes funestos y de mala sombra, que després de castrarla y fer imponent l' exercici de la voluntat energica salvadora dels pobles, fa 26 anys que venent fentla rodolar á tomballons, per la pendent del precipici.

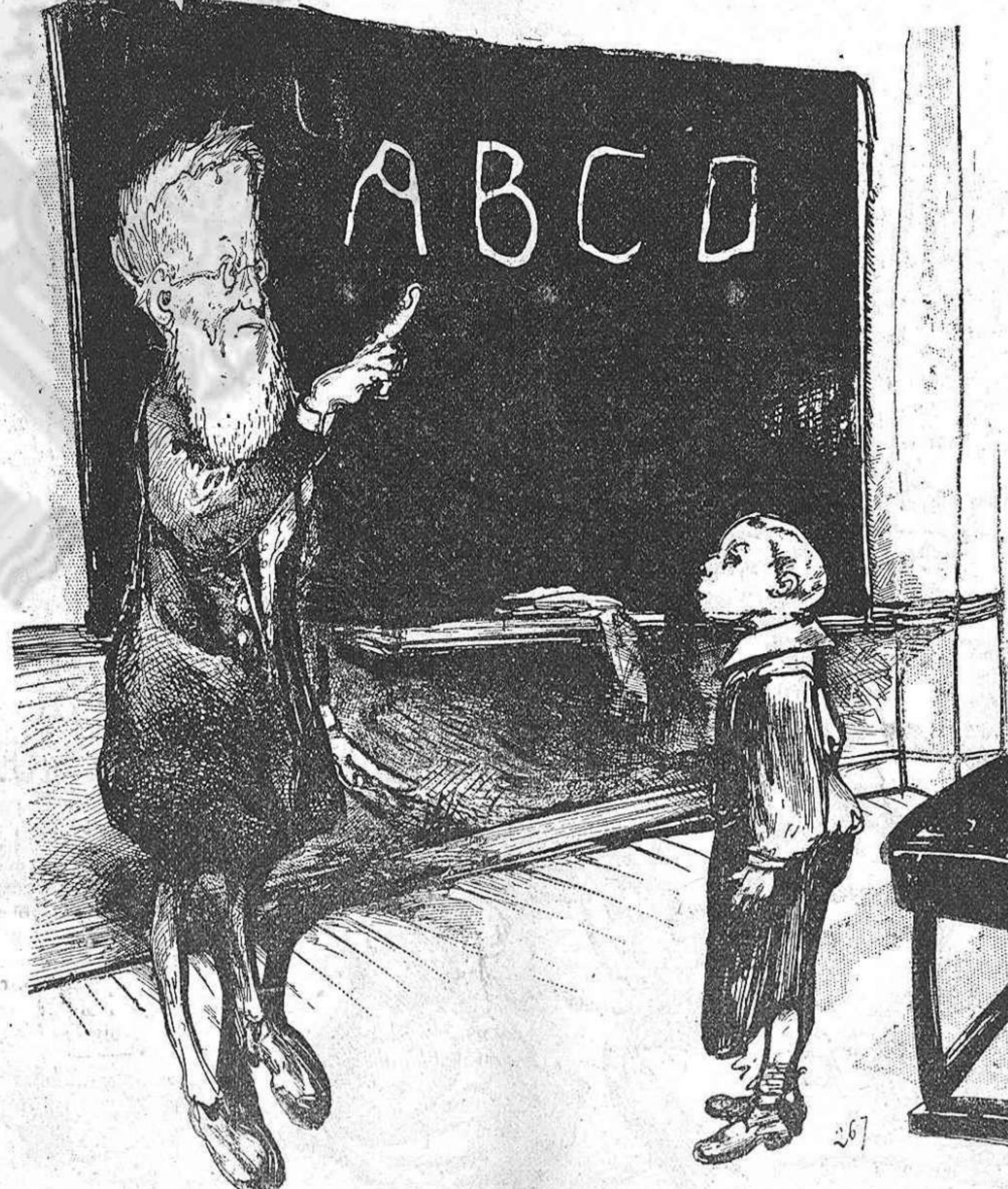
P. K.

ENINT en compte la vigent suspensió de garantias y l' régimen especial á que viu subjecta la premsa barcelonina, no s' extranyaran els nostres lectors de la forma seca y concisa en que l's doném la notícia que se guex:

Dimars se declararen en vaga els manobras de Barcelona y pobles agregats, que ascendeixen á alguns mils. Sembla que avuy cobran 10 rals de jornal y demanen cobrarne 12.

La caricatura al extranger

—No olvidis, noy, que l' ensenyansa integral del alfabet se comensa per aquesta demonstració anti-clerical: Abbés, cedez.

(De *Le Rire*, de Paris.)

(Deixem en francés las dugas últimas paraules, que traduïdes perdrian tota la gràcia que tenen. Abbés, cedez, es à dir, Capellans, cediu, es lo que realment diuen las primeres lletres del alfabet: A, B, C, D.)

A conseqüencia d' aquesta vaga, els paletes, que sense l's manobras no poden traballar, hagueren de suspender també la feyna, quedant de moment, com es natural, paral·lisades moltes obras.

Al escriure aquestes ratllas (dijous) la vaga continua; no obstant, segons nota que tenim á la vista, al districte primer se traballa en vuit obras, al segon en tres, al tercer en set y al quart en una.

Per lo que als pobles agregats se refereix, en las barriades de Gracia y carretera de Mataró segueix traballant en catorze.

En el casco antich, las obras están custodiadas per forces de policia; de las de les afors se'n cuya la guardia civil y una ronda secreta de vigilancia composta de vint homes.

Y... res més.

El diumenge s' desarrollà á la Barceloneta un succés en extrem desagradable, sobre l' qual tam-poch faré comentar.

Se celebrava al local de L' Olla una reunió d' obrers metal·lúrgics, y com s'ia que per no ajustar-se á les condicions establecidas dita reunió fos disolta d' ordre de l' autoritat, promoguerenès disturbis, va intervenirhi la forsa, hi hagué tiros y's practicaren algunes detencions.

Resultat: un jove mort d' algunes balassos y una pobre dona morta també del susto que va rebre al trobarse inopinadament en mitj del escàndol.

Notable es un brindis pronunciat fa poch pel general André, ministre de la Guerra de la Repùblica.

En aquell país hont las filas del exèrcit se nutreixen de tots els joves que tenen l' edat corresponent, sense distinció de classes, l' exèrcit y l' poble lluny de ser antagonists están estretament refundits.

Així el ministre de la Guerra ha pogut pronunciar ab aplauso de tothom aquestas textuals pa-raulas:

«Jo aspire á associar el soldat ab el traballador, perque aquest pugui realisar sa triple emancipació: la emancipació polìtica, la emancipació intelectual y laica y la emancipació econòmica.»

El mateix general va proclamar el *dret á la huelga com arma de progrés social*, y va acabar alsant la copa en honor del exèrcit y de tots els traballadors de la Fransa emancipats.

**

Jo prou faria comentaris, ó millor que comentaris comparacions entre lo qu' en aquesta delicada matèria passa á França y lo que passa á Espanya.

Pero, en estat de guerra com ens trobem, sempre m' sembla tenir un fusell mauser apuntme'ls polsos.

Y francament, no m' agrada l' emancipació que s' troba camí de Ca' n' Tunis.

Perque puguin ferse càrrec de que l' esperit sant que inspira al Papa, mes aviat que la forma de un colom, mereix tenir la de una anguila, per la facilitat ab que s' escorra, precisa que sàpigam qu' està dispost a passar per tot, menos per rompre obertament ab el govern de la República francesa.

Ara mateix no sols ha fet tot lo imaginable per enfrenar als agitadors clericals, que tanta gatzara movien contra l' tancament de las escolas religiosas, sino que trobantse á Roma una peregrinació francesa, ha rebut ordre terminant de abstendirse de tota alusió als recents successos y de tot quant pugui molestar al govern de la República.

Y los catòlics francesos no tenen mes remey que acotar el cap, deixant que la llana del clatell els caygi sobre l's ulls.

O resignarse á ser mes papistes que l' mateix papa.

«Gloria y honor

La premsa local, en la creença de que això pot proporcionar feyna als obrers, els dona la benvinguda y 'ls felicita calorosament. De veras celebrariam que d' aquesta feta trobessin ocupació molts dels obrers que avui estan en vaga; pero temem que tot això seran ilusions. Un periòdic, sangrantse en salut, ja deixa aquest díu que al principi 'ls frares no proporcionaran grans beneficis, però més endavant sí. Jo crech que ni al principi ni més endavant. O sinó, al temps.

BADALONA, 9 de setembre

L'últim diumenge tingué lloc en l'Ateneu Obrer d'aquesta ciutat la repartició de premis als alumnes de la Escola d'aquest centre y l'obertura de la Biblioteca Pública ahont tots els badalonins podrán anarhi alegir.

L'acte resultà altament interessant y 's veié concurrat per moltes persones de representació.

Ara lo que convé es que la Junta del Ateneu eviti tot lo possible la influència de certs reaccionaris, especialment del pare Antoni, que sembla que ha arribat a dir que posarà tot el seu emprenyo en lograr que aquesta societat se veï obligada a tancar les portes.

Els corbs, lluny, lluny...

ESPLUGA DE FRANCOLÍ, 7 de setembre

Ha mort en aquest poble 'l consequent republicà don Antoni Palau, que durant tota la seva malaltia s'negà a rebre cap sagratament, disposant, ademés, que 'l seu enterrament fos civil.

A pesar d'aquesta formal disposició, que hauria d'haver sigut respectada: tan per debilitats de la família, com per complacencies dels arcades, un *tutu-colori* que ja ha sigut de tots els partits, el rector, qu'és el verdader amo del poble, va sortir ab la seva y 'l cadàvre del honrat Palau fou enterrat del modo que volgué la gent de sotana.

Veritat es que aquí, a pesar de lo que la llei ordena, ni sisquera tenim cementiri civil. Quina vergonya per las autoritats, sobre tot per algunes que, blassonant d'adelantadas, toleran aquests escandalosos abusos!

CORNELLÀ, 7 de setembre

Si volen veure coses graciosas, vinguin aquí. Tenim l'arcade à pendre les aguas per tres ó quatre senmanas, y 'l tinent d'arcade que l'ha substituït y que mai se'n havia vist de mes frescas, s'ha envelopantat de tal modo, que creguim que n'hi ha per lligarhi cadires.

Aquest dia perque, convocat l'Ajuntament a sessió, troba que cap concejal va assistir-hi, els cridat de segona convocatoria, y després d'infinitat de qüestions que seria llach referir, va acabar per participar als regidors que si no procuraven cumplir millor ab el seu deber els faria lligar.

Veritat que un arcade així, encara que sigui provisional, es una adquisició per un poble que tingui ganas de riure?

ELS PEIXOS GROSSOS Y 'LS PEIXOS XICHOS

El principal enemic del pressupost eclesiàstich, tal com se ve distribuït, hauria de ser la immensa massa de capellans de missa y olla que no n'participan gens ó que si 'ls hi arriba alguna cosa es sols una part molt mínima, que no 'ls pot treure de cap apuró.

Las partidas sustanciosas se las cruspeixen els peixos grossos.

Cobran els bisbes desde 4,000 duros anuals fins a 12,000, y 'ls canonjes desde 3,000 pessetas á 5,000 sense contar altre tant de sobressou, la missa segura y no pocas gangas. Bisbats hi ha que son ademés verdaderes minas. En la curia dels mes pobres no's recaudan menys de 8,000 duros nets al any. En las de primera categoria com las de Madrid y Barcelona, la recaudació passa de 27,000 duros, y no baixa de 28 á 30,000 la que s'obté en la primada. De la qual se pot ben dir que 'ls primos son els fidels de vot que hi acudeixen.

En canvi 'ls rectors—excepció feta dels de las grans ciutats y poblacions importants que se la campan molt ricament—no cobran sino de 12 á 24 duros al mes, ab lo qual sino fos la vinya de la parroquia, no 'n tindrian ni per bonichs pera la major dona.

Els coadjutors s'han de contentar ab menos encare. De 8 á 14 duros mensuals y llistos. Els beneficiats se n'embutxan de 18 á 27 segons la categoria dels beneficis que disfrutan.

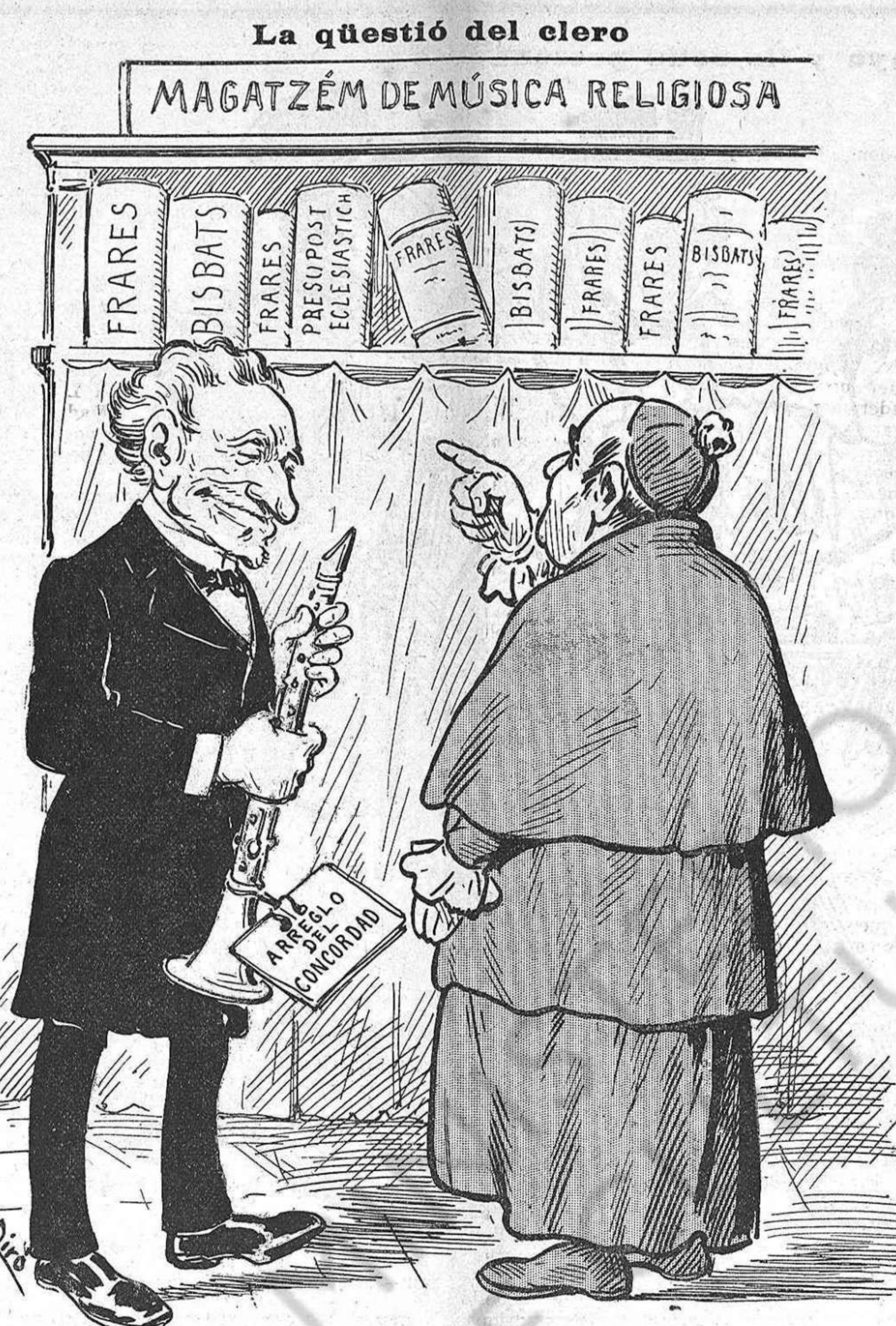
Perque's vegi de cop la desigualtat en el reparto, bastarà saber que mes de la meytat del pressupost eclesiàstich se queda en mans del alt clero que no arriba á constar de 900 persones. Son els peixos grossos que tot s'ho tragan. Lo restant se reparteix entre mes de 22,000 peixos-minutis, y això que aquests sent els que menos cobran son els que mes traballan, corrent al seu càrrec tots els serveys espirituals.

S'ha de tenir en compte que no es sols la xifra consignada en el pressupost la que agabellen els peixos grossos de la clerecia. Cap iglesia del mon pot competir ab l'espagnola en materia de gangas. Aquí están sino els *acerbos pios*, que se 'ls menjan exclusivament els bisbes y canonjes; aquí 'ls fon dos secrets que administran sense donarne compte á ningú; aquí las fincas ocultas que disfrutan; aquí las capellanías incumplidas, las plassas, vacantes y una porció mes de socalinyas, en que l'Estat no pot far carri la vista, perque 'l pressupost eclesiàstich se cobra al engros, sense que 'ls que 'l percebeixin vinguin obligats á donar comptes á ningú. L'Estat que s'entromet en tot, no pot ficarse ab ells.

Entre tant son molts els capellans de la caterva que si no s'espavilan cassant pel seu compte en els remata de les ovelles que tenen confiades, s'estan morint de gana: els temples parroquials s'esquerden y s'enfonzan, y no 's dona una sola vegada l'cas de que les altas gerarquías de la iglesia apliquin una mínima part de las seves riqueses á la reparació de les iglesias. Las explotan, viuen d'elles y las deixan caure.

Si aquesta es l'igualtat en la pobresa que va predicar Jesucrist, en sa peregrinació sobre la terra, que torni á venir al mon y ho digui, si es que no li gela la paraula á la gola l'espèctacle ignoble de tanta injusticia unida á una cobdicia tan desapoderada.

Si 'ls peixos menuts fossen susceptibles de un impulso de dignitat personal, ó traballarien resoltament per obtenir un reparto mes equitatiu dels cabals eclesiàstichs, ó tirant enlayre el barret de teula de una manotada se declararien en *huelga* al crit

—Don Práxedes, fora aquestas pessas d'aquí, toqui tot lo que vulgui.

de—Ja que sols menjan els peixos grossos, que tra ballin ells sols.

P. DEL O.

¡RES!

—¿Qué passa?

—Res. Potser may s' havia trobat Espanya en tan bella situació. Tot reposa en santa calma: el cel, la terra, els partits, las institucions, las cases, las besties, els vius, els morts...

—Els morts, ja m' ho figurava.

—Vaja, vull dir que no hi ha

en tot aquest tros de mapa

res que 'ns fassi coure 'ls ulls.

—¿Es de debò?

—Tal com raja.

Miri al seu alrededor, inspeccions l' panorama que la nació li oferix, y digui, ab la mà posada sobre 'l cor, si aquest país mes qu' Espanya no es Arcadia. El govern està content

perque al últim el Sant Pare

li ha enviat aquell paperot

que diu que tempa ha esperava.

No tenim sombra de cólera

ni cap epidèmia extranya;

els quatres van á la puya;

els cambis van á la baixa;

la marina, satisfeta;

l'exèrcit, com una malva;

els amichs, suca que suca;

el país, paga que paga.

—¿No s' ha parlat d'un aygant?

—Ah, s!... Quatre ó cinch comarcas han sigut aquests dies

completament arrasades,

ab perduda de tots els fruys,

tots els boscs, totas las vacas,

tots els caballs, tots els burros

y diu que totas las casas.

Pero una flor no fa estiu.

—De Gerri també no 's parla...

—Ah, s!... Se 'ls ha derrumbat

tot un costat de montanya

demunt d'una carretera

qu' estaven, crech, explanantla,

y hi ha sagut no sé quants morts,

y ferits y altres desgracials.

Pero això es un fet casual.

—¿No ha passat res á la esquadra?

—No; es dir, s! total no res.

El Cisneros, quan anava

á deixá l'port del Ferrol,

ha tingut la poca gracia

de deixarse fer malbé

unas pessas de la màquina,

y ara no pot caminar

fins que quedin reparadas

las averías superfícies.

Pero això no té importància.

—¿Qué hi ha sagut en certes carriols?

—Ah, s!... Allò que sempre passa,

dos ó tres xochs en pochs días. Agullas mal colocadas, ordres que no 's donan bé, vias que tot just s' aguantan, y, es clar, quan menos s' hi pensa, l'catapilum! topan dos màquines, s' estrellan quatre wagons, se rompen sis ó vuit camas, s' extravian uns quants brassos, y vingan desfilas y àrnica y camillas y atahús.

Pero aquestas son desgracias que passan á tot arreu.

—Y Andalusia zócm marxa?

—Bé; sinó que diu que 'ls ànimis de la classe proletària

estan bastant excitàts,

y la classe mitja passa

una penuria espantosa,

y 'l pa no hi abunda gayre

y 'l cel s' hi está posant negre.

Pero ¿què es que va á fixarse

en aquestes tonterías?

—En resum, que ara com ara.

—Que ara com ara vivim

en una pau octaviana,

que no passa casi res

que mereixi mencionar-se

y qu' en rigor, si no fos

que per tot hi ha bofetades,

y desafios, y tiros,

y crims, y trapis enlayre,

y disgustos per consums,

y pinyas per qüestió d'ayguas,

y baralles per miseris

y afrocitas per carpants,

digui lo que digui 'l món,

serà la hermosa Espanya

una immensa bassa d'oli

ó una sucursal de Xauxa.

C. GUMÀ

esprés d'haver escollat á don Práxedes, què més natural que interviewar á don Segimon, l'alter ego del president, el seu home de confiança, y si no el cap que per ell pensa, per lo menos la mà que per ell obra?

Quan el senyor Moret me va rebre estava posantse cosmètic al bigoti y cargolant les puntas.

—Ja ho veu—va dirme somrient y brindantme un assento: visch tan atrafegat, que ni temps tinc per ocuparme de la fatxada del edifici y haig d'aprofitar per ferho un moment qualsevol. Ja 'm dispensarà 'eh!

—Vol callar!—vaig respondreli jo, considerant que podriam darnos per ben contents si totas las llibertats que don Segimon se pren ab nosaltres fossin com aquesta.

Adressadas per si las dugas puntas del bigoti, que s' aguantavan tiesses y afiladas com las banyes

tas d'un toro novell—y que m' dispensi 'l senyor Moret la comparansa,—l'eloquent ministre de la Gobernació va mirarme ab aquella afabilitat que 'l caracterisa y qu' es una de las seves armes més temibles.

—Vosté deu venir...

—Ja s' ho pot figurar. A satisfet la curiositat, tan natural en nosaltres... Tan mateix es cert que s'ha rebut del Vaticà la famosa nota?

—Certissim. Una nota admirable, com tot lo que surt d'aquell respectable centro.

—Y qué diu?

—Res.

—¿Cóm s' entén?

—Pues... que no diu res.

—¿Qu' es molt curta?

—Al contrari, llarguissima. No ha assistit vesté mai á un d'aquests banquets interminables, al final dels quals, després d'haver menjat d'una pila de coses, un no sab lo que ha menjat? Lo mateix passa ab la nota de Roma: després d'haverla llegida, es impossible saber lo que diu.

Espanya y 'ls seus pretendents

—Sí; bonas paraules, moltes; pero en el fondo, tots veniu per lo mateix: per aixafarme la guitarra.

REPICHS

RANS fastuositats han prodigat els ricatxos de Bilbao, en honor de la monarquia, al sol, y tinx això objecte de que se 'ls prorrogui l' concert econòmic que 'ls hi va tan bé, puig allí mentre els pobres pagan els consums, els rics no satisfan contribució de cap mena.

Alguns milions s'han gastat en flors y llums y percalina... pero no tot han sigut glòries y venturas, puig la major part del temps els núvols del cel van estarse orinant sobre aquell espectacle de rebaixament y de codícia.

**

També allí les autoritats civils han rebut les correspondents patades que marcan els Códichs de l'etiqueta regia.

En el moment de desembarcar el rey, l'arcade de Bilbao se disposava a oferir li la mà, y l'general Linares, interposantse, no ho va permetre.

Lo pitjor es que l'arcade bilbaí portava un discurs perfectament estudiat al cos, y va quedàrseli dintre, berrejat ab l'enfad, y ab gran perill de la seva salut.

Això vol dir que als reys lo millor es mirar-se's de lluny. Això ho volen els que 'ls rodejan.

Torna a parlar-se aquests días d'agitacions carlistas y de amenaces de pròxims alsaments.

Pero 'ls caps-pares del parti de la boyna corren perill—y això que son tan catòlics—de convertir-se en protestants à forsa de protestar contra les impaciències dels que bullent.

Y vinga tirar aigua freda, afirmant que 'ls que 's llenxin en busca d'aventures, no ho faràn en servei del seu rey, sino en profit dels jugadors de Bolsa.

Altras vegades ho han fet: res té donchs d'extranj que avuy vulguin repetir la sort.

**

De totes maneres faràn sempre honor al lema de la seva bandera:

D. P. R.

Díguinli Deu, Patria, Rey; díguinli Duros, Pessestas, Rals.

Lo mateix té.

Ara diuhens que la nota del Vaticà està redactada en uns termes tan foscós y tan intrincats, que per molt cuidado que 's posi en traduirla, no hi ha medi humà d'entendrela.

Mes que una nota es un geroglífich.

Després de tot això es lo que necessitan tant en Rampolla com en Sagasta.

La qüestió es guanyar temps y anar-se rihent dels espanyols.

Durant les festas que ab motiu de certa visita s'han celebrat a Bilbao, s'ha fet la bonica cerimònia de colocar una pedra...

No la primera, sino la última: la última de las obras del port.

¡D'això se 'n diu entendreho!

Que 's mirin en aquest mirall certas poblacions, que no vull anomenar, que tot l'entusiasme 'l gasan en la colocació de les primeres pedras.

Pero may se recordan de colocar las segonás.

Com podrà posser explicar-hi un tal Frederick Soler (Pitarra), que crech que 'n sab alguna cosa.

L'altre dia a l'iglesia de Santa Madrona va sentir-hi un espatac de tiros que feya posar els cables de punta.

¿De què 's tractava?

A la qüesta 's beatos de la parroquia celebraven una festa, y perque tothom se 'n enterés van anar a disparar una tronada al campanar.

Sembra que l'autoritat ha ordenat al rector que tingui lo bondat de comprimir-se una mica.

Si, senyor: ara com ara, a Barcelona no estém per soroll.

Hi ha malalts...

La nota que 'ns ha enviat el Vaticà referent a la qüestió del clero, es contestació a un'altra que n'hi va remetre 'l govern espanyol.

Y saben quānt temps feya que 'l papa la tenia la nostra nota?

Set mesos...

Es una verdadera ofensa a las tortugas y als cagatols compararlos per sa lentitud ab els diplomàtichs de Roma.

May, may aquells animals han gastat tanta calma com aquests.

Vull dir com aquests diplomàtichs.

Ja està decidit.

Es en vā que 's preocupa ningú de lo qu' en Sa gasta pugui ferne del tupé 'l dia que se 'l talli.

S'equivocan de mitj a mitj els que creuen que 'l donarà a 'n en Moret, com una demostració de que 'l nombra hereu y successor.

En Sagasta està en tractes ab França y Russia, y per lo que toca al tupé, a horas d'ara ja te resulta servir d'encetall de un gran capdell internacional.

Y ja veurém els espanyols si l'haurém de pagar car.

En el Circo Equestre:

Admirava un espectador a un artista que aixecava pesos colossals, y tot eran ponderacions de la seva forsa hercilea.

—¿Qué es lo que no aixecará aquest home?—deya entusiasmado.

Y un seu vehí, li va dir:

—Sab qu' es lo que no alzarà ni ell ni ningú? La suspensió de las garantías.

En un cinematògrafo de Valencia va exhibir-se una pel·lícula representant ab tots els seus detalls las festes de la coronació de D. Alfonso XIII.

Y 'l públic la va rebre ab una gran xiulada y ab un pet de Marelles, que 'n hi havia per apagarse 'ls llums del aparato.

Vaja, está vist: els paisans del simpàtic Blasco Ibañez no estan per festas.

La escena a Roma:

El convent de la Minerva, morada dels dominicos, te unes vinyas qu'en aquesta època del any son una hermosura. Tres xicots van entrarhi, y un frare al veure'ls, anà en busca de la escopeta, y p'm! p'am! dos tiros tenia l'arma y tots dos aprofitaren un baylet mort y l'altre mal ferit.

Així, de aquesta manera s'practicen les màximes del Evangelí, y sobre tot aquell manament del díalech que diu: «No matarás.»

Per fortuna Italia no es Espanya, y 'l frare infantici, que fou entregat a les autoritats per son propi pare guardiá, es més que segueix que se 'n farà deu pedras.

Al manicomio de Sant Boi, continúan las defuncions, produïdes per la infecció y 'ls mals aliments que's propinan als infelissos albergats. Las disposicions adoptadas per las autoritats assessoradas per la Junta de Sanitat y per eminentes facultatius, son lletra morta pels germans de Sant Joan de Deu, que tenen l'establiment al seu càrrec.

Davant de aquell alberch custodiad per un'ordre religiosa reculan la justicia, la lley y fins la misericòrdia humana.

A lo menos a aquells piadosos varóns de la Santa Beneficiencia, ja que per res se 'ls molesta, se 'ls hauria de obligar a inscriure en el frontispici de la porta d'entrada, un lema català mols expressiu: «Paga, boig!»

Ab els diners qu' hem quedat
à deure al mestre d'escola,
qu' ens sembla qu' enguanya podrém
fé una corrida ben bona?

*
«En tu puerta planto un pino...»
Lo qual vol dí, bella nina,
que si un altre ve á rondarte...
es fácil que tasti pinyas.

*
Si l'ayre, com las riquesas,
se pogués agabellar,
no se 'n quedaría poca
de gent sense respirar!

*
«Vius ab una dona jove
y no hi ets casat?... ¡Horror!
¿No sabs tú que aquestas cosas
sols las pot fé un sacerdot?

I. WAT

ACUDITS

Un bénent que quan tenia l'enteniment sencer havia sigut corredor de fincas, solia anar pel carrer carregat de pedras de totes dimensions: las que no li cabían a las butxacas las portava a las mans.

Y quan algú li preguntava:

—Qu' es son aquestes pedras, Benet?

Ell respondia:

—Son mostras de las casas que tinch per vendre.

Al registre civil:

—Vinch a declarar la defunció de la meva sogra.

—Està bé, quina hora ha mort?

—Oh, de morta no ho es encare; pero 'l metje assegura que no arribarà a la nit. En vista de lo qual, m' he dit: Arribat al jutjat, que demà, quan signi difunta, ab la alegria podràs descuydarte'n.

XARADA

La filla del senyor Tot es molt hu-dos y bufona, y molt tercera-segona... (perque sé que té bon dot.)

Pero per mí tant se val com que jo sé que m'estima l'hi vull demanar sa prima per casarm'hi per Nadal.

EUDALT SALA

ENDAVINALLA

Al estiu tothom me vol y al hivern ningú 'm fa cas, puig so al estiu un consol y al hivern sols un embrí. Totas las donas a mí me portan estimació, al usar-me 'm fan dí si y al cridarme 'm diuen no.

ANTONI FELIU

TRENCA-CLOSCAS

RAMON BESA UBAL

Formar el títol de una comedietà castellana.

J. MASSÓ A.

CONVERSA

—¿May dirías abont aném?

—¿Potser a Barcelona?

—Sí.

—¿A què for?

—A veure el meu germà.

—¿Quin?

—Home, ja ho havém dit tots dos.

J. ALBERTÍ Y P.

GEROGLÍFICH COMPRIMIT**SI o EL**

A. LLAURODÓ M.

Caballers: Toni Baduá, F. Doménech Munté, Tuné, Juanet M., P. C., J. P. Ampurdanés, Ll. Bonaterra, R. Torrent, Raymundo, Toni mana, Un ferreter de Figueras, J. D. y C., Idos etcétera y Noy de la Pepa: *De cara al rincón...*

Caballers: Pau Peu Pou, Enrich, Sansolí, Albertet de Vilafraanca, Carme Mata (U.), Uniò M. L., T. Rusca, F. Joalet, T. Ofemrec, Antoni Feliu y A. S. Viñals: *Pre-mó al mérito.*

Caballers: A. B. y F., E. M. G., A. B. y P., M., A. J. P. y J. U.: Si's descuydan un xich més ja no hi son a temps. De tots modos, *merci*, val mes tard que may.

Caballer: Ossile C.: Anirà l'epigrama. —Sisquet del Full: Aprofitable. —J. G.: Ab el temps vesté farà algo.

—F. Escolar: No serveixen, per ara. —Teodor: Molt bé; gracies. —Gil: Té un caràcter massa particular. —V. C. A.: La xarada es bastant defectuosa. Lo altre potser va-jen signa ocasió. —Saragata: Hi ha més dies que llançossin... Allò de la setmana passada per xo, no vā. —T. Rusca: Allò del *Interes* comença bé y acaba malament. —Manel de R.: Ho llegiré y per poch que 'ns agradi, ja ho sab. —Rampells: La majoria estan bé y se 's destinarà tal com desitja. —Casimir B. de C.: Hi ha en ella geni creador, pero la forma es poch cuidada.

—J. Moret de G.: Tot no li asseguro, però alguna cosa sí. —J. C. y P.: Rebuts els originals y que Agatho li conservi'l humor. —J. Ll.: Gracias per l'envío. —E. R. y G.: Son magres y aixerrahidas. —A. R. y Ll.: No 'ns ha acabat de convencer. —A. A. y R.: Es molt poca cosa. —J. F. P.: No 'ns agrada prou. —A. Benazet: Rebuit y gracias. —Ll. Mingarro: Igualment. —Andrésito: Escolírem lo que 'ns convinga. —J. M.: Es irregular. —B. Bonet: Van bé y 's publicarán. —Ramón Roig: Ens en alegrém. —Ll. M. A.: Ho llegiré. El vers per de prompte no vā. —A. B. R.: El sonet es desastros. —J. S.: Gracias; entra en cartera. —Xech de Ll.: No 'ns es possible insertar-ho. —Milimetre: Lo mateix li dihem. —Manuel Abades: No pot anar. —Círcol Republicà Històric (Sant Martí): Agrahim vivament l'atenció y tindrà un verdader gust en assistirsi si las ocupacions ens ho permeten. —Xech de Llansá: Es una petitesa que no té importància. —C. C. (Tiana): La seva carta, a més de ser molt confusa, careix d'interès. —R. Pons Orfila: Ab tot el sentiment hem de dir-li que les condicions del nostre periòdic no 'ns permeten accedir a lo que 'ns demana.

Sortirà dintre pochs días**LAS FESTAS DE VILATRISTA**

PROGRAMA SATÍRICH DE LAS FESTAS DE LA MERCE
acompanyat de una guia humorística y un plano simbólico

PER

AUGUST COCA Y PONCÉM

AB CARICATURAS DE P. CATARINEU, P. BRE.

32 planas — Preu DOS rals — Ab ninots

Quedan avisats els corresponents.

Imprenta de LA C